

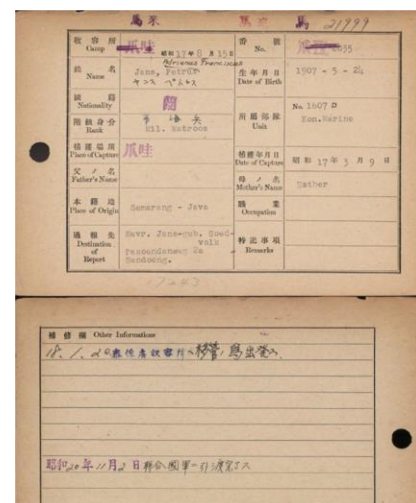
# Petrus Jans



Petrus Adrianus Franciscus Jans is geboren op 24 mei 1907 in Semarang. Hij was de zoon van Petrus, Adrianus, Franciscus Jans (1869-1923) en Esther Goedvolk. Zijn vader was surveillant van het Protestants weeshuis te Semarang.

Voor de oorlog was hij lid van het afdelingsbestuur van de Afdeling Semarang van het NIPV.

Tijdens de mobilisatie was Petrus matroos bij de Koninklijke Marine. Hij werd krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd op Java. Hij vertrok op 15 januari 1943 met de Tacoma Maru 2 met 2000 mede-krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Tandjong Priok (haven van Batavia) naar Singapore. De mannen waren deels afkomstig uit het kamp Patekoan in Batavia. Dit transport werd aangeduid als Java Party 10, het 10e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. Na aankomst in Singapore werden de krijgsgevangenen overgebracht naar het Changi-kamp. Later werden ze per trein vanuit Singapore overgebracht naar Ban Pong aan het beginpunt van de Birmaspoorweg in Thailand.



De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Petrus kwam terecht in kamp Chungkai, Thailand. Kamp Chungkai lag 57 km van Non Pladuk, aan de samenvloeiing van de twee grote rivieren, de Mae Khlaung en de Khwae Noi. Hier werd gewerkt aan twee bruggen over de rivier de Kwai. Het kamp werd later een groot hospitaalkamp met heel veel zieken, die terugkwamen van de hoger gelegen werkkampen langs de spoorlijn. Het was tevens een doorgangskamp voor mannen, die op weg waren naar de hoger gelegen werkkampen. Chungkai werd geopend in november 1942 en bleef in bedrijf tot het in juni 1945 werd gesloten. Tijdens zijn krijgsgevangenschap was hij daar aanwezig bij de oprichting van de Kapitein Servaes Stam op 2 december 1943. Veel scouts uit Java vonden elkaar daar weer. Deze stam heeft bestaan tot mei 1944

Na de oorlog is hij in 1947 getrouwd in Bandung met Marie Adolfin Nobel (1915-2013). Ze kregen een zoon en twee dochters.

Hij is overleden op 14 december 1988 in Amersfoort.

### **Meer informatie**

[Kapt. Servaes Stam Ned. Ind. Padvindere opgericht 2 Dec'43 Chungkai Thailand' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Registratie Petrus Adrianus Franciscus Jans \(in het jaar 1942-1996\) » Open Archieven](#)

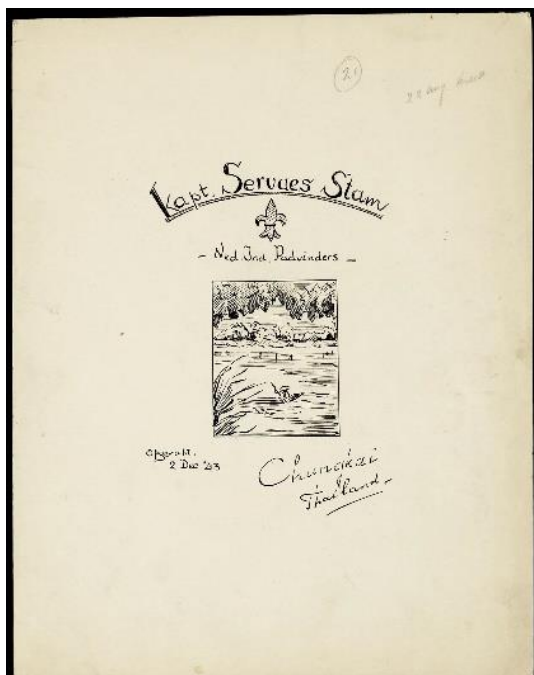
[Petrus, Adrianus, Franciscus Jans : Family tree by Piet JANS - Geneanet](#)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

[Tacoma Maru 2](#)



*Handwritten list of names and locations, likely a roster or index. The text is written in Dutch and includes names like 'H. J. van der Veen', 'W. de Moor', 'P. E. van der Veen', etc., followed by various locations and dates.*

*Handwritten list of names and locations, likely a roster or index. The text is written in Dutch and includes names like 'H. J. van der Veen', 'W. de Moor', 'P. E. van der Veen', etc., followed by various locations and dates.*

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.